

Kulturskolerådet er en interesse- og utviklingsorganisasjon som arbeider for å fremme kvalitet i opplæringen innen kunst og kultur for barn, unge og voksne med utgangspunkt i de kommunale kulturskolene. (www.kulturskoleradet.no)

INNSPILL TIL UTVALGET FOR FREMTIDENS FELLESSKOLE SITT ARBEID

- Fellesskolen må legge vekt på kunst- og kulturfag og estetiske læreprosesser i alle fag. Det trengs estetiske fag – og timetallet bør økes. Drama bør trekkes lengre inn i grunnskolen igjen. Det trengs sang. Det trengs kompetanse for at dette skal skje. I Solberg-regjeringens PE-strategi (2019) er det gode tanker for hvordan dette skal styrkes, men vi ser at det fortsatt er mye å gå på her. Det er viktig med «en mer praktisk skole», men vi vil legge vekt på at kunst- og kulturfaglig aktivitet har en langt dypere og mer dannende funksjon enn fokuset på mer aktivitet og bevegelse alene. Det er et godt arbeid for å dempe bruken av skjermer i skole (og samfunn?) i skolen. Dette er grunn til å gjennomtenke. Men, når skjermer skal ut av skolen – hva skal inn? Vi tror det er viktig at kunstfagenes fellesskapende og identitetsskapende betydning bør fylle skoledagene i større grad.
- Fellesskolen bygger beredskap og *kan* utjevne forskjeller. Fellesskolen kan skape en robust kultur der egen personlig og kollektiv identitet kan bygges, og kjennskap, toleranse og respekt for andre kan vokse. Det å *synge sammen* er viktig, og gir kulturell og personlig beredskap. Et eksempel på dette kan sees når demenskor opprettes over hele landet fordi man ser hva sangen betyr i mennesker med demens sitt liv. Men om ikke sang er et felleseie i barndom og skole nå, hva skal man synge i demenskor om 50 år? En viktig del av beredskapen ligger i kunst og kulturfagene. I Meld. St. 28 (2024–2025) Tro på framtida – uansett bakgrunn (Oppvekstmeldinga) vises det også til Kulturskolens betydning i forhold til sosial utjevning.
- Fellesskolen må henge sammen med samfunnet rundt. Den strenge sektortenkningen er en barriere for en helhetlig oppvekst. Her tror vi at et tettere samarbeid med kulturskolen er viktig. Kulturskolen er en del av laget rundt barnet, og nært samarbeid mellom skole, SFO, kulturskole og også det frivillige kulturliv vil være essensielt. Kommunen har ansvaret for dette, og må derfor forholde seg helhetlig i sin organisering og planlegging av de virkemidlene som finnes, og den kompetansen som trengs. Ikke minst bør dette skje gjennom planarbeid. Den nye kulturloven legger opp til en slik samtenking, og ikke minst også rammeplan for Kulturskolen «Kulturskole for alle» (<https://www.kulturskoleradet.no/rammeplanen>)

Eksempler på prosjekter og samarbeid som vi tror kan være til inspirasjon for utvalget:

- a. Larvik kommune, som har et løpende satsning på et samarbeid mellom Kulturskole, PPT og andre, og hvordan de gjennom dette klarer å få ungdom som har sluttet å møte på skolen tilbake inn i skolen, og inn i samfunnet. <https://www.musikkiskolen.no/artikler/sammen-om-elevene-larvik> Denne type aktiviteter og organisering må legges til rette for.
- b. Kulturskolen inn i SFO for å høyne kvaliteten i det kunstneriske arbeidet. Her kan *Bergen kommune* være et eksempel på et omfattende samarbeid. <https://www.bergen.kommune.no/innbyggerhjelpen/kultur-idrett-og-fritid/kultur/kulturskole/kulturkarusell>
(For samarbeid Kulturskole og SFO skal det utlyses midler til samarbeid mellom SFO og kulturskole (jf. meld. st. 28.2024/25) Erfaringene fra disse bør følges tett, da dette kan gi god innsikt i hvordan slikt samarbeid kan virke.)
- c. *Kulturdag i Trondheim* er også et eksempel på en god organisering der kulturskolen og grunnskolen samarbeider tett. <https://www.kulturskoleradet.no/nyheter/2023/juni/blogg-fagdag-kulturdag-hvordan-lede-likeverdige-partnerskap>

Den nevnte Rammeplan for kulturskolen «Kulturskole for alle» anbefales som videre lesning for utvalget. Følgende avsnitt er en utbrodering av opplæringsloven 26.1

3.7.1. Kulturskolen er organisert i tilknytning til skolen.

Den overordnede delen av læreplanverket for grunnopplæringen fremhever hvor viktig kunst, kultur og kreativitet er for både samfunnsutvikling og personlig utvikling. Skapende læringsprosesser settes i et større perspektiv, som en forutsetning for danning og identitetsutvikling. Elevene skal derfor få bruke sine skapende krefter gjennom hele grunnopplæringen.

Læreplanverkets overordnede del poengterer verdien av samarbeid for å stimulere til nytenkning og entreprenørskap. Gjennom samarbeid kan kulturskolens kunst- og kulturfaglige kompetanse supplere grunnopplæringen, og grunnopplæringen kan støtte opp om kulturskolens oppdrag.

Helhetlig tenkning fra skoleeier og kulturskoleledelsen, gjennom å legge opp til tett samarbeid mellom grunnopplæringen og kulturskolen, gir tilleggsgevinster til beste for alle barn og unge i kommunen. En slik helhetlig tenkning innebærer å legge til rette for at kulturskolelærere og annet personale i kommunen og i fylkeskommunen kan delta i profesjonelle læringsfellesskap, og at skoleeiere ser ansettelse i grunnopplæringen og kulturskolen i sammenheng.